

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 297/2018-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. septembra 2018 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného spoločnosťou Roman Kvasnica a partneri s. r. o., Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, v mene ktorej koná advokát JUDr. Roman Kvasnica, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 82/2012 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 82/2012 porušené boli.

2. Okresnému súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 82/2012 p r i k a z u j e k o n ať bez zbytočných p r i eť a h o v.

3. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré mu j e Okresný súd Piešťany p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a úhradu trov právneho zastúpenia v sume 570,06 € (slovom päťstosedemdesiat eur a šesť centov), ktorú je Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť na účet spoločnosti Roman Kvasnica a partneri s. r. o., Sad A. Kmeť a 24, Piešťany, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 297/2018-12 zo 14. júna 2018 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných p r i eť a h o v podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 82/2012 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z obsahu sťažnosti najmä vyplýva:

„... Dňa 03. 12. 2012 bola Okresnému súdu Piešťany doručená žaloba obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ].“

ktorou táto spoločnosť napáda moje vlastnícke právo k 8 pozemkom nachádzajúcim sa v katastrálnom území [REDACTED] o celkovej výmere 53.443 m². Petit žaloby sa skladá z viacerých určovacích výrokov, keď žalobca požaduje určenie neplatnosti celej rady právnych úkonov, ktoré predchádzali nadobudnutiu môjho vlastníckeho práva a zároveň požaduje určenie, že vlastníkom týchto pozemkov sú tretie osoby, ktoré nie sú stranami sporu. Spoločnosť [REDACTED] sa teda podanou žalobou nedomáha určenia svojho vlastníckeho alebo iného práva k týmto nehnuteľnostiam.

Konanie je vedené pred Okresným súdom Piešťany pod sp.zn. 13C/82/2012, pričom v tomto konaní vystupujem ako žalovaný v 3. rade.

Dňa 06. 12. 2012 bol Okresnému súdu Piešťany doručený spoločnosťou [REDACTED] návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa táto spoločnosť domáhala rozsiahlych obmedzení môjho vlastníckeho práva k 8 pozemkom, ktoré sú predmetom sporu.

Dňa 18. 12. 2012 vydal Okresný súd Piešťany uznesenie, č. k. 13C/82/2012-95, ktorým vyhovel návrhu spoločnosti [REDACTED] na nariadenie predbežného opatrenia a uložil mi:

a/ nenakladať s pozemkami, ktoré sú predmetom sporu, najmä tak, že ich nescudzím, nedám do nájmu, nezaťažím vecným bremenom, zádržným alebo záložným právom, nevložím ich do spoločnosti a nebudem na nich realizovať stavby,

b/ umožniť spoločnosti [REDACTED] prechod a prejazd cez dva z pozemkov, ktoré sú predmetom sporu.

Dňa 25. 01. 2017 som podal proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia odvolanie, o ktorom Krajský súd v Trnave rozhodol uznesením zo dňa 07.05.2013, č. k. 11Co/158/2013-139, tak že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Uznesenie Krajského súdu v Trnave bolo doručené Okresnému súdu Piešťany dňa 16. 05. 2013 a ostaným účastníkom konania v mesiaci jún 2013.

Pretože nariadené predbežné opatrenie výrazným spôsobom obmedzovalo moje vlastnícke práva a zároveň som sa dostal do stavu právnej neistoty, keď moje vlastnícke právo k pôde o celkovej výmere 53.443 m², za ktorú som musel zaplatiť kúpnu cenu pri nadobúdaní, bolo spochybňované, mal som od začiatku konania zvýšený záujem na čo najrýchlejšom prejednaní a rozhodnutí veci. Z tohto dôvodu som listami zo dňa

06. 09. 2013, 18. 11. 2013 a 06. 02. 2014 žiadal Okresný súd Piešťany o pokračovanie v konaní a vytýčenie termínu pojednávania.

Napriek mojim opakovaným urgenciám zostal Okresný súd Piešťany nečinný a túto nečinnosť som bol nútený riešiť podaním sťažnosti predsedovi Okresného súdu Piešťany podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. Sťažnosť bola predsedovi Okresného súdu Piešťany doručená dňa 22. 07. 2014. O spôsobe vybavenia sťažnosti som bol upovedomený listom zo dňa 12. 09. 2014, v ktorom predsedníčka Okresného súdu Piešťany konštatovala dôvodnosť mojej sťažnosti a vznik prietáhov v konaní.

Až na základe podanej sťažnosti na prietahy v konaní začal Okresný súd Piešťany po roku a troch mesiacoch vo veci konať, keď dňa 05. 09. 2014:

a/ vydal uznesenie podľa § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ktorým vyzval žalobcu na odstránenie väd žaloby,

b/ vyzval Slovenský pozemkový fond na vyjadrenie súhlasu so vstupom do konania na strane žalobcu (návrh na vstup Slovenského pozemkového fondu do konania na strane žalobcu je súčasťou žaloby).

Dňa 03. 10. 2014 doručil Slovenský pozemkový fond Okresnému súdu Piešťany nesúhlas s jeho vstupom do konania na strane žalobcu. Za Slovenský pozemkový fond toto podanie podpísal [REDAKOVANÉ].

Dňa 08. 10. 2014 doručil žalobca Okresnému súdu Piešťany opravu žaloby.

Dňa 24. 11. 2014 vydal Okresný súd Piešťany uznesenie, ktorým uložil žalobcovi doplatiť súdny poplatok, pričom tento žalobca doplatil dňa 16. 12. 2014.

Po vykonaní vyššie uvedených úkonov zostal Okresný súd Piešťany opäť nečinný. Z tohto dôvodu som podal dňa 07. 07. 2015 žiadosť o rozhodnutie o návrhu žalobcu na vstup Slovenského pozemkového fondu do konania a následne dňa 03. 11. 2015 druhú sťažnosť predsedovi Okresného súdu Piešťany na prietahy v konaní. O spôsobe vybavenia druhej sťažnosti som bol upovedomený listom zo dňa 30. 11. 2015, v ktorom predsedníčka Okresného súdu Piešťany opäť konštatovala dôvodnosť mojej sťažnosti a vznik prietáhov v konaní.

Opäť až na základe podanej sťažnosti na prietahy začal Okresný súd Piešťany vo veci konať, keď:

a/ listom zo dňa 11. 11. 2015 vyzval Slovenský pozemkový fond na preukázanie oprávnenia [REDAKOVANÉ] konať za Slovenský pozemkový fond,

b/ po doručení poverenia pre [REDAKOVANÉ] Slovenským pozemkovým fondom dňa 01. 12. 2015 vydal dňa 19. 01. 2016 Okresný súd Piešťany uznesenie o nepripustení vstupu Slovenského pozemkového fondu do konania,

c/ dňa 19. 01. 2016 vyzval žalobcu na doručenie potrebného počtu rovnopisov podaní žalobcu z dní 24. 06. 2014, 07. 10. 2014 a 07. 08. 2015,

d/ dňa 19. 01. 2016 vydal uznesenie o poučení účastníkov konania o procesných právach a povinnostiach podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

Dňa 26.02.2016 žalobca doručil Okresnému súdu požadované rovnopisy podaní.

Od januára 2016 je súd vo veci nečinný, a to napriek mojej ďalšej písomnej urgencii zo dňa 06. 03. 2017.

... Protiprávny stav zapríčinený konaním resp. nečinnosťou Okresného súdu Piešťany spočíva v tom, že ani po uplynutí doby dlhšej ako 53 mesiacov odo dňa začatia konania nielenže nebolo o podanej žalobe rozhodnuté, ale neuskutočnilo sa ani jedno pojednávanie.

Okresný súd Piešťany konal plynule vo veci len v období od podania žaloby (03. 12. 2012) do doručenia uznesenia Krajského súdu v Trnave o predbežnom opatrení účastníkom konania v mesiaci jún 2013.

Následne Okresný súd Piešťany vo veci nekonal po dobu 15 mesiacov, pričom začal vykonávať úkony v mesiaci september 2014 až potom, čo som podal predsedovi Okresného súdu Piešťany sťažnosť na prieťahy v konaní. Konanie bez zbytočných prieťahov pokračovalo do mesiaca decembra 2014, kedy žalobca na základe výzvy Okresného súdu Piešťany doplatil súdny poplatok z podanej žaloby.

Od decembra 2014 bol Okresný súd Piešťany opäť nečinný až do mesiaca november 2015 a začal vec vybavovať až po podaní druhej sťažnosti predsedovi Okresného súdu Piešťany na prieťahy v konaní. Od novembra 2015 uskutočňoval Okresný súd Piešťany procesné úkony do mesiaca január 2016.

Od januára 2016 je Okresný súd Piešťany nečinný.

Následkom nekonania Okresného súdu Piešťany je nielen stav právnej neistoty ohľadom toho, ako súdne konanie vyvolané žalobou skončí, ale i reálne obmedzenie mojich vlastníckych práv v dôsledku predbežného opatrenia. Nečinnosť Okresného súdu Piešťany

prítom spôsobuje, že nariadené predbežné opatrenie nadobúda charakter „trvalého“ obmedzenia, a to vzhľadom na dĺžku doterajšieho konania ako aj jeho stav. Okresný súd Piešťany totiž od roku 2012 vôbec nezačal vykonávať dokazovanie vo veci samej. Je tak zrejmé, že súdne konanie bude trvať ešte niekoľko rokov.

Postup Okresného súdu Piešťany, kedy ani po dobe dlhšej ako 4 a pol roka odo dňa podania žaloby nebolo vo veci vydané meritórne rozhodnutie a ani vytýčené pojednávanie, bol do účinnosti Občianskeho súdneho poriadku v rozpore s § 100 Občianskeho súdneho poriadku, pričom zároveň, nakoľko nie je doposiaľ rozhodnuté, dochádza v súčasnosti k porušovaniu základnej zásady zakotvenej v čl. 17 Civilného sporového poriadku, t. j. zásady rýchlosti konania.

Následok vyššie popísaných skutočností, ktoré spôsobil svojou nečinnosťou orgán, ktorého úlohou je ochrana zákonnosti, vyvoláva vo mne ako sťažovateľovi stratu dôvery k tomuto orgánu a neustále vyvoláva pocit právnej neistoty ohľadom môjho vlastníckeho práva, ktoré je navyše značne obmedzené predbežným opatrením. Mám teda za to, že Okresný súd Piešťany si v čase účinnosti Občianskeho súdneho poriadku nesplnil svoju základnú povinnosť, stanovenú v § 6 Občianskeho súdneho poriadku, zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty vyvolaný podaním žaloby, pričom v súčasnosti je nečinnosť Okresného súdu Piešťany v priamom rozpore i s čl. 2 Civilného sporového poriadku.

Nakoľko Okresný súd Piešťany nielenže právoplatne nerozhodol o podanej žalobe, ale doposiaľ ani nevydal žiadne meritórne rozhodnutie vo veci a ani nenariadil pojednávanie na prejednanie veci, došlo k porušeniu môjho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Po podaní dvoch sťažností na prietahy v konaní predsedovi Okresného súdu Piešťany, ktoré však prietahy v konaní neodstránili, nemám inú možnosť ochrany svojich práv ako podanie sťažnosti na Ústavný súd Slovenskej republiky.

Okresný súd Piešťany svojou nečinnosťou spôsobuje zbytočné prietahy v konaní, v dôsledku ktorých dochádza k sústavnému porušovaniu môjho základného práva na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a k porušeniu môjho práva na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Tento stav

má za následok právnú neistotu vo vzťahu k vlastníctvu pozemkov o celkovej výmere 53.443 m², ako i pretrvávajúce rozsiahle obmedzenie môjho vlastníckeho práva v dôsledku predbežného opatrenia, ktoré nečinnosťou Okresného súdu Piešťany fakticky stráca svoj dočasný charakter, nakoľko k stavu právnej istoty dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu, čo konštatoval Ústavný súd Slovenskej republiky aj vo svojich rozhodnutiach (ÚS 221/04, ÚS 725/2014, II. ÚS 154/2014, III. ÚS 116/02), čo predpokladá prinajmenšom vydanie meritórne rozhodnutia vo veci.

... Nakoľko prietahy v súdnom konaní zapríčinené Okresným súdom Piešťany mi spôsobujú trvalý stav právnej neistoty a nemajetkovú ujmu vyplývajúcu z neprimeranej dĺžky konania, uplatňujem si aj priznanie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 10.000,- €.

V tejto sume je zohľadnená najmä:

a/ dĺžka zbytočných prietahov v konaní a s nimi spojená nemajetková ujmu spočívajúca v pocite právnej neistoty a straty dôvery v efektívne poskytnutie súdnej ochrany v predmetnej veci,

b/ nemajetková ujma spočívajúca v pocite právnej neistoty ohľadom toho, ako bude súdne konanie skončené a ako bude rozhodnuté o mojom vlastníckom práve,

c/ rozsah napadnutého vlastníckeho práva, keď v konaní je spochybňované moje vlastnícke právo k pozemkom o celkovej výmere 53.443 m²,

d/ reálne, rozsiahle a dlhotrvajúce obmedzenie môjho vlastníckeho práva predbežným opatrením, ktoré v dôsledku nečinnosti Okresného súdu Piešťany nadobúda trvalý charakter.

Mám za to, že len vyslovenie porušenia môjho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote nebude dostatočným zadostučinením ani opatrením a nebude tak dovŕšená ochrana mojich porušených práv, nakoľko počas konania pred Okresným súdom Piešťany som bezúspešne opakovane poukazoval na prietahy v konaní, žiadal som Okresný súd Piešťany o pokračovanie v konaní bez prietahov a opakovane som sa obrátil so sťažnosťou na prietahy i na predsedu Okresného súdu Piešťany. Okresný súd Piešťany však nevykonal opatrenia smerujúce k tomu, aby prestal porušovať moje práva.

... Nakoľko protiprávny stav spôsobený nečinnosťou Okresného súdu Piešťany stále trvá, navrhujem, aby mi Ústavný súd Slovenskej republiky poskytol právnu ochranu a vydal nasledovný nález:

Okresný súd Piešťany v konaní vedenom pod sp.zn. 13C/82/2012 porušil základné právo [REDAKOVANÉ], na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Okresnému súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp.zn. 13C/82/2012 sa prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

[REDAKOVANÉ] sa priznáva právo na primerané finančné zadostučinenie v sume 10.000,- Eur (slovom: desaťtisíc euro), ktoré mu je Okresný súd Piešťany povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Piešťany je povinný zaplatiť [REDAKOVANÉ] náhradu trov konania k rukám právneho zástupcu v sume 374,81 €...“

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou listom sp. zn. Spr. 426/18 z 3. júla 2018, a právny zástupca sťažovateľa stanoviskom k vyjadreniu okresného súdu z 23. júla 2018.

3.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedla chronológiu úkonov vykonaných v napadnutom konaní a dodala tieto relevantné skutočnosti:

„... Predmetom sporu je určenie neplatnosti právneho úkonu a určenie vlastníckeho práva, pričom žalobný petit bol rozsiahlejší, obsahoval šesť samostatných výrokov a týkal sa viacerých pozemkov. Okrem toho v žalobe bol návrh na pristúpenie ďalšieho účastníka do konania, a to Slovenský pozemkový fond (nakoľko súd mal určovať, že vlastníkom pozemkov je Slovenská republika), avšak súd po opakovaných výzvach nepripustil vstup tohto účastníka do konania.

Dlhšie obdobia medzi jednotlivými úkonmi súdu boli v období rokov 2013 až 2016 spôsobené tým, že konajúca sudkyňa JUDr. Tvrdá vybavovala okrem agendy C aj agendu P (starostlivosti o maloleté deti) a Ps (spôsobilosti na právne úkony) a PPOm (výkon rozhodnutia týkajúci sa maloletých detí), teda všetko agendy, ktoré treba vybavovať

s výnimočnou rýchlosťou, čo objektívne neumožňovalo sudkyni konať vo veciach agendy C v kratších časových intervaloch.

Z dôvodu zabezpečenia špecializácie sudcov, bola vec prerozdelená a pridelená na prejednanie Mgr. Zimányimu, ktorý vo veci nariadil pojednávanie, avšak pre dlhšiu trvajúcu práceneschopnosť sudcu boli všetky termíny v danom čase zrušené.

K žiadanej výške finančného zadosťučinenia uvádzam, že táto je neprimerane vysoká s ohľadom na vyššie opísané skutočnosti.

Na záver si dovoľujem poukázať na existenciu systémových nedostatkov v oblasti výkonu spravodlivosti vo vzťahu k dlhodobému nedostatočnému obsadeniu tunajšieho súdu väčším počtom sudcov, ktoré vedenie súdu či konajúci sudca nemôžu ovplyvniť nástrojmi, ktorými by sami disponovali na vyriešenie tzv. objektívnych okolností prieťahov v konaní. Táto skutočnosť bola zohľadnená i schválenou novelou zákona o sídlach a obvodoch súdov, kde s účinnosťou od 1. 5. 2013 bol z obvodu tunajšieho súdu odčlenený územný obvod okresu Hlohovec, čo len z časti prispelo k zníženiu nápadu nových vecí, avšak tunajší súd naďalej dokončuje aj všetky veci prevzaté z Okresného súdu Trnava od roku 1997 patriace k územnému obvodu okresu Hlohovec.

Súčasne si dovoľujem poukázať na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu ČR. č. k. 16 Kss 9/2013-91 z 20. 03. 2014, kde disciplinárny senát uznal pri hodnotení prieťahov v konaniach z hľadiska porušenia povinnosti sudcu a jeho prípadného disciplinárneho previnenia, že činnosť každého sudcu má svoje limity a po nikom nemožno požadovať, aby sa nie krátkodobo, ale trvale pracovne prepínal, vystavoval sa nezvládnuteľným stresom a v prospech nadštandardného plnenia pracovných úloh dlhodobo úplne potláčal svoj súkromný život. Sudca preto nemôže byť uznaný disciplinárne zodpovedným za to, že je dlhodobo značne vyťažovaný a v dôsledku toho jednoducho nie je schopný robiť všetky potrebné úkony bezodkladne tak, ako by zodpovedalo potrebám každého jednotlivého konania a najmä záujmom účastníkov na čo možno najrýchlejšom rozhodnutí vo veci.

Netrvám na ústnom pojednávaní a súhlasím s tým, aby Ústavný súd SR upustil od ústneho pojednávania v zmysle ust. § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde, keďže od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.“

3.2 Sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu na uvedené vyjadrenie predsedníčky okresného súdu reagoval takto:

„... Na základe listu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 09. 07. 2018 predkladám Ústavnému Súdu Slovenskej republiky vyjadrenie k vyjadreniu Okresného súdu Piešťany zo dňa 03. 07. 2018.

Zároveň Ústavnému súdu Slovenskej republiky oznamujem, že súhlasím s upustením od verejného (ústneho) pojednávania.

... Z vyjadrenia Okresného súdu Piešťany zo dňa 03. 07. 2018 (popisu jednotlivých úkonov súdu) vyplýva, že Okresný súd Piešťany konal plynule vo veci len v období od podania žaloby (03. 12. 2012) do doručenia uznesenia Krajského súdu v Trnave o predbežnom opatrení účastníkom konania v mesiaci jún 2013.

Následne Okresný súd Piešťany vo veci nekonal po dobu 15 mesiacov, pričom začal vykonávať úkony v mesiaci september 2014, keď uznesením vyzval žalobcu na doplatenie súdneho poplatku.

Konanie bez zbytočných prieťahov pokračovalo do mesiaca decembra 2014, kedy žalobca na základe výzvy Okresného súdu Piešťany doplatil súdny poplatok z podanej žaloby.

Od decembra 2014 bol Okresný súd Piešťany opäť nečinný až do mesiaca november 2015, keď 11. 11. 2015 zaslal výzvu na Slovenský pozemkový fond. Následne uskutočňoval Okresný súd Piešťany procesné úkony do mesiaca január 2016.

Od januára 2016 bol Okresný súd Piešťany opäť nečinný až do 31. 08. 2017, kedy bolo nariadené pojednávanie vo veci na 24. 01. 2018, teda takmer za 5 mesiacov od nariadenia termínu pojednávania. Ani toto pojednávanie sa však napokon nekonalo.

Je celkom zrejmé, že v konaní 13C/82/2012 dochádza dlhodobo k zbytočným prieťahom v konaní. Z hľadiska práva účastníka konania (strany sporu) na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov nemožno akceptovať nečinnosť súdu z dôvodu nedostatočného obsadenia Okresného súdu Piešťany. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky námietka nedostatočného počtu sudcov rovnako ako námietka veľkého množstva nevybavených a nerozhodnutých vecí nemá povahu okolnosti, ktoré by vylučovali alebo znižovali zodpovednosť za prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov.

Pokiaľ ide o námietku Okresného súdu Piešťany o neprimeranosti výšky požadovaného finančného zadostučinenia, dovoľujem si poukázať na [podanú sťažnosť], v ktorom podrobne odôvodňujem primeranosť požadovaného finančného zadostučinenia.“

4. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

5. Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil takýto priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 13 C 82/2012:

Dňa 3. decembra 2012 bol okresnému súdu doručený návrh na určenie neplatnosti právneho úkonu a na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Navrhovateľkou bola [REDAKOVANÉ], zastúpená [REDAKOVANÉ], konateľkou (ďalej len „navrhovateľka“) a odporcami: 1. [REDAKOVANÉ] (ďalej len „odporca v 1. rade“); 2. [REDAKOVANÉ] (ďalej len „odporca v 2. rade“); 3. [REDAKOVANÉ] (sťažovateľ) a 4. [REDAKOVANÉ] (ďalej len „odporca vo 4. rade“; spoločne aj „odporcovia“). Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 13 C 82/2012 a pridelená na rozhodnutie sudkyňi JUDr. Jane Jarošovej.

Dňa 6. decembra 2012 bol okresnému súdu doručený návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia voči sťažovateľovi.

Dňa 18. decembra 2012 okresný súd uznesením č. k. 13 C 82/2012-95 rozhodol o nariadení predbežného opatrenia tak, že sťažovateľovi uložil povinnosť nenakladať so spornými nehnuteľnosťami a zároveň umožniť navrhovateľke právo prechodu a prejazdu cez pozemky vo vlastníctve sťažovateľa.

Dňa 21. decembra 2012 bolo okresnému súdu doručené doplnenie navrhovateľky o skutočnostiach k návrhu na určenie neplatnosti právneho úkonu podľa a na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam.

Dňa 8. januára 2013 okresný súd vyzval navrhovateľku na zaplatenie súdneho poplatku.

Dňa 25. januára 2013 bolo okresnému súdu doručené odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu o nariadení predbežného opatrenia č. k. 13 C 82/2012-95.

Dňa 1. februára 2013 okresný súd doručil navrhovateľke a odporcom v 1., 2. a vo 4. rade odvolanie sťažovateľa a vyzval ich, aby sa vyjadrili k odvolaniu.

Dňa 1. februára 2013 okresný súd uznesením uložil sťažovateľovi, aby zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie.

Dňa 21. februára 2013 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie navrhovateľky k odvolaniu sťažovateľa proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia.

Dňa 16. apríla 2013 bol spis predložený Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“).

Dňa 7. mája 2013 krajský súd uznesením č. k. 11 Co 158/2013-139 potvrdil napadnuté uznesenie okresného súdu.

Dňa 16. mája 2013 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 21. mája 2013 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa k návrhu na začatie konania vo veci samej.

Dňa 6. septembra 2013 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľa o nariadenie termínu pojednávania.

Dňa 7. novembra 2013 bola okresnému súdu doručená žiadosť Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trnava, odboru všeobecnej kriminality (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) o zaslanie návrhu na začatie konania a všetkých rozhodnutí vo veci sp. zn. 13 C 82/2012.

Dňa 8. novembra 2013 zaslal okresný súd požadované rozhodnutia faxom okresnému riaditeľstvu.

Dňa 18. novembra 2013 bola okresnému súdu doručená opätovná žiadosť sťažovateľa o nariadenie termínu pojednávania.

Dňa 7. februára 2014 bola okresnému súdu doručená opätovná žiadosť sťažovateľa o nariadenie termínu pojednávania.

Dňa 30. júna 2014 bolo okresnému súdu doručené oznámenie navrhovateľky o porušovaní uznesenia o nariadení predbežného opatrenia zo strany sťažovateľa.

Dňa 5. septembra 2014 okresný súd uznesením č. k. 13 C 82/2012-177 vyzval navrhovateľku, aby opravila návrh na začatie konania v časti petitu tak, aby bol presný, určitý a zrozumiteľný. Zároveň vyzval navrhovateľku na doplnenie označenia sporných nehnuteľností.

Dňa 5. septembra 2014 okresný súd vyzval Slovenský pozemkový fond, aby sa vyjadril k navrhovanému vstupu do konania.

Dňa 3. októbra 2014 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie Slovenského pozemkového fondu o nesúhlase so vstupom do konania.

Dňa 8. októbra 2014 bola okresnému súdu doručená oprava návrhu na začatie konania navrhovateľky podľa uznesenia okresného súdu č. k. 13 C 82/2012-177.

Dňa 24. novembra 2014 okresný súd uznesením č. k. 13 C 82/2012-188 uložil navrhovateľke, aby zaplatila súdny poplatok za doplnený návrh na začatie konania.

Dňa 18. februára 2015 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa k návrhu navrhovateľa na vstup Slovenského pozemkového fondu do konania na strane navrhovateľky.

Dňa 8. júla 2015 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľa o rozhodnutie o vstupe Slovenského pozemkového fondu do konania na strane navrhovateľky.

Dňa 7. augusta 2015 bolo okresnému súdu doručené oznámenie navrhovateľky o začatí konania o odstránení stavby sp. zn. 7 C 268/2013 a konania o vydanie bezdôvodného obohatenia sp. zn. 5 C 151/2014, obe vedené na okresnom súde, kde sťažovateľ vystupuje v pozícii navrhovateľa a navrhovateľka v pozícii odporcu.

Dňa 11. novembra 2015 okresný súd vyzval Slovenský pozemkový fond o preukázanie oprávnenia [REDAKOVANÉ] na zaslanie vyjadrenia Slovenského pozemkového fondu.

Dňa 1. decembra 2015 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie Slovenského pozemkového fondu a poverenie [REDAKOVANÉ] na zaslanie vyjadrenia v mene Slovenského pozemkového fondu.

Dňa 12. januára 2016 bol sudkyňou okresného súdu JUDr. Janou Tvrdou spísaný úradný záznam o neprimeranom počte pridelených vecí a o nezákonnom prerozdeľovaní a pridelení spisov na okresnom súde.

Dňa 19. januára 2016 okresný súd uznesením č. k. 13 C 82/2012-210 rozhodol o nepripustení Slovenského pozemkového fondu do konania na strane navrhovateľky.

Dňa 19. januára 2016 okresný súd vyzval navrhovateľku na zaslanie ďalších rovnopisov podaní.

Dňa 19. januára 2016 okresný súd uznesením č. k. 13 C 82/2012-213 poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach.

Dňa 17. februára 2016 bola vec sp. zn. 13 C 82/2012 pridelená sudcovi okresného súdu Mgr. Vladimírovi Zimányimu.

Dňa 26. februára 2016 boli okresnému súdu doručené ďalšie rovnopisy podaní zo strany navrhovateľky.

Dňa 18. mája 2016 bolo okresnému súdu doručené oznámenie odporcu vo 4. rade o zmene adresy na doručovanie.

Dňa 11. októbra 2016 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa k žalobe a žiadosť o pokračovanie v konaní.

Dňa 7. marca 2017 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľa o pokračovanie v konaní.

Dňa 5. apríla 2017 bola okresnému súdu doručená žiadosť Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Trnave, Obvodného oddelenia Policajného zboru [REDAKOVANÉ] o doloženie listinných podkladov.

Dňa 4. septembra 2017 okresný súd nariadil pojednávanie na 24. január 2018 a predvolal účastníkov konania.

Dňa 4. septembra 2017 okresný súd upovedomil navrhovateľku, aby si zabezpečila účasť ňou navrhovaných svedkov na pojednávaní.

Dňa 4. septembra 2017 okresný súd požiadal Okresný súd Nové Mesto nad Váhom o zaslanie notárskej zápisnice.

Dňa 21. septembra 2017 bolo okresnému súdu doručené oznámenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom o tom, že požadovaná notárska zápisnica sa na tomto súde nenachádza.

Dňa 7. decembra 2017 okresný súd prostredníctvom mailu informoval navrhovateľku, že nimi navrhovaný dôkaz (notársku zápisnicu) sa nepodarilo zabezpečiť.

Dňa 15. januára 2018 vyhotovil okresný súd úradný záznam o oznámení sudcu Mgr. Vladimíra Zimányiho o zrušení termínu pojednávania 24. januára 2018.

Dňa 22. januára 2018 okresný súd mailom oznámil navrhovateľke a sťažovateľovi zrušenie termínu pojednávania 24. januára 2018.

Dňa 10. apríla 2018 okresný súd vyzval navrhovateľku na vyjadrenie k vyjadreniu sťažovateľa k žalobe.

Dňa 4. mája 2018 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie navrhovateľky k vyjadreniu sťažovateľa.

Dňa 26. júna 2018 okresný súd vyzval sťažovateľa a odporcov v 1., 2. a vo 4. rade, aby sa vyjadrili k vyjadreniu navrhovateľky.

III.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

7. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní o určenie neplatnosti právneho úkonu a o určenie vlastníckeho práva

k nehnuteľnostiam vedenom pod sp. zn. 13 C 82/2012 dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľa (ako odporcu v 3. rade) na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

9. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95).

10. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

10.1 Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka tohto občianskoprávného konania podľa názoru ústavného súdu nebola závislá od zložitosti veci. Napokon skutočnosť, že by napadnutá vec bola fakticky alebo právne zložitá, netvrdila ani predsedníčka okresného súdu.

10.2 Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúvanom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom trestnom konaní k zbytočným priet'ahom.

10.3 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým konštatuje, že okresný súd bol v napadnutom konaní bez akýchkoľvek zákonných alebo iných relevantných dôvodov nečinný v období od 16. mája 2013 do 5. septembra 2014 (jeden rok a tri mesiace), od 18. februára 2015 do 11. novembra 2015 (deväť mesiacov) a od 19. januára 2016 do 4. septembra 2017 (jeden rok a sedem mesiacov).

Uvedená nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas viac ako tri a pol roka okresný súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako odporca v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K uvedenej nečinnosti, a teda k zbytočným priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci a ani správania účastníkov, ale v dôsledku postupu súdu. Na „*existenciu systémových nedostatkov*“, a na množstvo „*vybavovaných*“ vecí, na ktoré v danej veci poukázala predsedníčka okresného súdu, nebolo možné prihliadať. Ústavný súd už v podobných súvislostiach viackrát vyslovil (pozri napr. I. ÚS 23/03 a v ňom citovanú predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté priet'ahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí – a teda vykonanie spravodlivosti – bez zbytočných

prieťahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobé obmedzené personálne kapacity príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03). Okrem uvedeného ústavný súd opakovane zdôraznil, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec (I. ÚS 6/06). Ústavný súd v okolnostiach danej veci nemá postavenie disciplinárneho súdu, neposudzuje postup zákonného sudcu, ale samotného súdu, a preto nepripadá do úvahy ani zohľadnenie rozhodnutia *„Najvyššieho správneho súdu ČR. č. k. 16 Kss 9/2013-91 z 20. 03. 2014, kde disciplinárny senát uznal pri hodnotení prieťahov v konaniach z hľadiska porušenia povinnosti sudcu a jeho prípadného disciplinárneho previnenia, že činnosť každého sudcu má svoje limity“*, na ktoré tiež poukázala predsedníčka okresného súdu.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

11. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prieťahov.

12. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ požadoval priznať aj finančné zadosťučinenie a okrem iného uviedol: *„Nakoľko prieťahy v súdnom konaní zapríčinené Okresným súdom Piešťany mi spôsobujú*

trvalý stav právnej neistoty a nemajetkovú ujmu vyplývajúcu z neprimeranej dĺžky konania, uplatňujem si aj priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 10.000,- €.“

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k záveru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre s'ťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv s'ťažovateľa považuje za primerané vo výške 3 000 €. Ústavný súd pritom prihliadol aj na to, že dočasným opatrením došlo v danej veci k reálnemu obmedzeniu vlastníckych práv s'ťažovateľa, ale aj k tomu, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie nemajetkovej ujmy, nie prípadná náhrada škody (napr. II. ÚS 67/03).

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

13. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

S'ťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie s'ťažnosti zo 6. júna 2017 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu z 23. júla 2018). Za dva úkony vykonané v roku 2017 patrí odmena v sume dvakrát po 147,33 € a režijný paušál dvakrát po 8,84 €

a za jeden úkon vykonaný v roku 2018 patrí odmena v sume 153,50 € a režijný paušál 9,21 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú sumu 475,05 €, ku ktorej bolo treba pripočítať 20 % DPH, teda sumu 95,01 €, t. j. trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkove sumu 570,06 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

14. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. septembra 2018